

ČR - Státní rostlinolékařská správa, organizační složka státu
SEKCE ÚZEMNÍCH ÚTVARŮ – OBLASTNÍ ODBOR LOUNY
Oddělení mechanizace a přípravků na ochranu rostlin, pracoviště Litoměřice
Korespondenční adresa: Velká Krajská 1, 412 01, Litoměřice

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE

NAŠE Č. J.

SRS 025948//2013

VYŘIZUJE / TELEFON

Kučerová/606 043 491

E-MAIL

marie.kucerova@srs.cz

DATUM

06.05.2013

Obec Mnetěš

Mnetěš 28

413 01 Roudnice nad Labem

Věc: vyjádření k „Výzvě Občanského sdružení Mnetěš“

Vážený pane starosto,

jako odpověď na Vaši žádost o stanovisko k výzvě Občanského sdružení Mnetěš ze dne 29.4. 2013 posíláme následující vyjádření.

Přípravky na ochranu rostlin, které jsou k dnešnímu dni povoleny (vše herbicidy) a obsahují bentazon: Basagran, Benta 480 SL, Troy 480. U těchto 3 přípravků se jedná o standardní registraci (národní). K těmto přípravkům existují i souběžné dovozy (generika), tj. přípravky, které se svým složením shodují se standardně povolenými přípravky, a to jsou: Benta 480 SL, Euro-Chem Benta 480, Gusten, Gusten 480 SL, Kemichem-Bentazon 480 SL, Kemichem-Bentazon-I 480 SL, RC-Bentazon. Ve všech těchto přípravcích je obsažena samotná účinná látka bentazon v množství 480 g/l. Jsou povoleny proti dvouděložným plevelům do obilovin, vojtěšky, jetele, bobu, kukuřice, hrachu, soji, brambor,... v dávce 2 l/ha. Aplikace vyjmenovaných přípravků není omezena tzv. Spe větami, které by stanovovaly dodržení neošetřeného ochranného pásma od povrchových vod či okraje pozemku za účelem ochrany vodních organismů, necílových rostlin či užitečných členovců. Dále je tu Basagran Super, který při stejném množství účinné látky bentazon navíc obsahuje aktivátor. Rozsah použití je stejný, dávka 1,5-2 l/ha. Poslední herbicid, Cambio, obsahuje bentazon (320 g/l) a dikambu (90 g/ha), je povolen pouze do kukuřice proti dvouděložným plevelům v dávce 2-3 l/ha. Ani u těchto 2 herbicidů, které neobsahují pouze samotný bentazon, ale další chemickou látku, není aplikace nijak omezena vzdáleností od povrchové vody, necílových organismů apod. Pro srovnání jsme vyhledali přípravky s účinnou látkou bentazon povolené v roce 2008, a rozsah povolení byl prakticky stejný s tím, že přibýly nově některé souběžné dovozy (generika).

Vzhledem k tomu, že OS Mnetěš upozorňuje na výskyt bentazonu ve studně v obci Mnetěš (doložena kopie laboratorního rozboru laboratoře ALS Czech Republic, s.r.o.), bychom rádi upozornili na informaci, kterou nám coby správnímu úřadu poskytly Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Celá obec Mnetěš je napojena na vodovodní řád, ve kterém je kvalita vody systematicky sledována, a žádný další zdroj pitné vody v obci ani okolí SČVK nemá, tudíž nemůže dojít k ohrožení obyvatel. Se získanou informací budeme však dále pracovat, jednak při naší kontrolní činnosti, jednak porovnáním s jinými, nám dostupnými údaji.

Dle zákona o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů č. 326/2004 Sb. v platném znění (dále jen zákon), § 49 odst. 1 písm. b) při aplikaci přípravků nesmí být zasaženy rostliny a plochy mimo pozemek, na němž se provádí aplikace. Některé přípravky jsou vyloučeny z použití ve II. stupni OPVZ povrchových či podzemních vod. Dále je použití přípravků omezeno tzv. Spe větami, jak již bylo uvedeno v 1. odstavci. Veškerá tato omezení jsou uvedena na etiketě přípravku. Žádné z těchto omezení však není stanoveno u přípravků s účinnou látkou bentazon. Dle § 52 a zákona „Aplikace a skladování přípravků jsou zakázány ve vzdálenosti 10 m od podzemního nebo povrchového zdroje pitné vody, pokud pro tento zdroj nebylo stanoveno ochranné pásmo podle vodního zákona. Vzdálenost 10 metrů se počítá od odběrného zařízení.

Profesionální uživatelé přípravků na ochranu rostlin jsou povinni při jejich aplikaci i ostatním zacházení s nimi se řídit především zákonem a příslušnými vyhláškami. Použití přípravků je upraveno § 30d. 1 písm. b) a § 49 odst. 1 zákona. Veškeré zákonné povinnosti při použití přípravků jsou pro uživatele uvedeny na etiketě přípravků. Zákon stanovuje u některých přípravků určité ohlašovací povinnosti. Jsou to tyto: u přípravků zařazených do kategorie nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely podle § 51 odst. 2 písm. a) zákona zjistit u místně příslušných obecních úřadů informace k umístění stanovišť včelstev v dosahu alespoň 5 km od hranice

pozemku, na němž má být aplikace provedena, a minimálně 48 hodin před provedením aplikace oznámit dotčeným chovatelům včel a místně příslušným obecním úřadům aplikaci přípravku. U přípravků pro hubení hlodavců (rodenticidy) na pozemku, který je součástí honitby, nesmí aplikovat, pokud nebyla tato aplikace oznámena oprávněnému uživateli honitby a rostlinolékařské správě, a to nejpozději 3 dny před zahájením aplikace přípravku. Dle § 51 odst. 2 písm. b) je aplikace rodenticidů vázána na projednání opatření k ochraně zvířete s oprávněným uživatelem honitby. Dle § 50 fyzická nebo právnická osoba, která při podnikatelské činnosti hodlá ve venkovním nebo skleníkovém prostředí použít přípravek označený na základě povolení jako vysoce toxický, je povinna písemně požádat rostlinolékařskou správu o souhlas s jeho použitím. Rostlinolékařská správa vydá písemné povolení k použití vysoce toxického přípravku tehdy, jestliže shledá, že potřebné ošetření přípravkem nelze provést jinak, zejména nelze-li je provést méně nebezpečným přípravkem. Nad rámec těchto zákonem stanovených ohlašovacích povinností není profesionální uživatel přípravku na ochranu rostlin vázán žádnou jinou povinností podávat komukoli informace o použitých přípravcích na ochranu rostlin (Obecní úřad, uživatel sousedního pozemku, ...). K těmto informacím má přístup Státní rostlinolékařská správa v rámci své dozorové činnosti (§ 74, odst. 3 zákona), není však oprávněna je komukoli sdělovat.

V otázce vstupu lidí na pozemek po aplikaci přípravku na ochranu rostlin se musíme opět odvolat na etiketu přípravku, která je závazná pro uživatele a nad jejíž rámec není možno nic dalšího požadovat. Na etiketách přípravků bývá vedle jednotlivých plodin a škodlivých organismů, pro které je přípravek povolen, uváděna i ochranná lhůta ve dnech (bývá různá pro různé plodiny). Ta stanovuje časové rozmezí mezi aplikací přípravku a sklizní, případně konzumací plodiny. V žádném případě nesouvisí se vstupem do porostu. Omezení vstupu do ošetřeného porostu pro člověka není u většiny přípravků stanoveno.

S probíraným tématem souvisí některé části zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, které bychom zde rádi citovali. § 63 odst. 2: „Každý má právo na volný průchod přes pozemky ve vlastnictví či nájmu státu, obce nebo jiné právnické osoby, pokud tím nezpůsobí škodu na majetku či zdraví jiné osoby a nezasahuje-li do práv na ochranu osobnosti či sousedských práv. Je přitom povinen respektovat jiné oprávněné zájmy vlastníka či nájemce pozemku a obecně závazné předpisy.“ § 63 odst. 3: „Práva podle odstavce 2 se nevztahují na zastavěné či stavební pozemky, dvory, zahrady, sady, vinice, chmelnice a pozemky určené k faremním chovům zvířat. Orná půda, louky a pastviny jsou z oprávnění vyloučeny v době, kdy může dojít k poškození porostů či půdy nebo při pastvě dobytka.“

Autoři „Výzvy..“ se odkazují mj. na Vyhlášku č. 205/2012 Sb. o obecných zásadách integrované ochrany rostlin, ta však vstoupí v platnost až 1.1. 2014. Dále je citována směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2009/128/ES. Je třeba upozornit, že všechny směrnice EU mají pouze doporučující charakter a je třeba je implementovat do národních zákonů. K § 52b odst. 2 zákona: „Na pozemcích a v objektech, ve kterých má být provedeno ošetření přípravkem, upřednostní profesionální uživatel při tomto ošetření přípravky představující nízké riziko nebo přijme opatření vedoucí ke snížení rizika z hlediska zdraví lidí, pokud tyto pozemky nebo objekty využívají nebo do nich mají přístup pracovníci v zemědělství, nebo se jedná o oblasti využívané širokou veřejností nebo zranitelnými skupinami obyvatel.“ Tento odstavec zákona zatím není rozpracován podrobněji v prováděcí vyhlášce a tudíž nemůže být konkrétně naplněn.

Pokud dospěje jakákoli fyzická či právnická osoba k přesvědčení, že výše uvedené předpisy, kontrola jejichž dodržování je v kompetenci Státní rostlinolékařské správy, jsou porušovány, může učinit v tomto smyslu podání. Jedná se o podání podle §37 odst. 1-4 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád) v platném znění. Podání může být telefonické, ústní či písemné. Pak se danou záležitostí bude náš úřad dle Správního řádu zabývat.

S pozdravem

Ing. Marie Kučerová
rostlinolékařský inspektor

